

Saksansvarlig: Øyvind Såtvedt, Sekretariatet for Osloregionen

MEDLEMSKONTINGENT 2022

FORSLAG TIL VEDTAK/INNSTILLING TIL REPRESENTANTSKAPET I OSLOREGIONEN INTERKOMMUNALT POLITISK RÅD:

Kontingent for 2022 for medlemskap i samarbeidsalliansen Osloregionen settes til kr 2,70 pr innbygger. Oslo kommune betaler dobbel medlemskontingent.

SAKSFREMSTILLING

I følge samarbeidsavtalens §4 skal representantskapet fastsette årlig kontingent deltakerne i Osloregionen interkommunalt politisk råd. Styrets vedtak er innstilling til møtet i representantskapet.

Osloregionens innsatsområder

Osloregionen arbeider for å styrke regionens posisjon i Norge og internasjonalt, samtidig som høye mål knyttet til regionens bærekraft skal nås. Visjonen er at Osloregionen skal være en bærekraftig og internasjonalt konkurransedyktig.

I 2020 vedtok representantskapet strategiske føringer og tematiske satsningsområder for Osloregionen for perioden 2021 - 2024. Her ble det vedtatt at visjonen skal blant annet nås ved å jobbe for en flerkjernet utvikling i regionen, basert på lokale fortrinn.

En slik visjon stiller høye krav til langsiktig innsats.

Osloregionen arbeider for å samordne og styrke den felles regionale innsats innenfor strategiområdene

1. Areal, transport, mobilitet og logistikk
2. Klima og miljø
3. Konkurranseskraft og attraktivitet
4. Felleskap og samarbeid

Det utarbeides årlige handlingsprogram som konkretiserer hvordan det skal arbeides innen disse områdene.

Osloregionen arbeider både strategisk operativt. Det operative arbeidet knytter seg særlig til arbeidet med å posisjonere Osloregionen internasjonalt med sikte på å tiltrekke investeringer, talent, besøkende samt å styrke aktører i Osloregionen som partnere i internasjonale prosjekter. Osloregionen arbeider i denne sammenheng sammen med en rekke ulike organisasjoner og virksomheter, og midlene som brukes på området inngår ofte i spleiselag med private og offentlige organisasjoner innenfor Osloregionens geografi.

Osloregionen har de siste årene økt sin innsats innen området areal og transport, med blant annet et omfattende arbeid med areal- og transport strategi, gods- og logistikkutredning,

grensekryssende jernbaneløsninger og interessepolitisk arbeid, blant annet i forbindelse med Nasjonal transportplan.

Klima og miljø har blitt et viktig arbeidsområde for alliansen, blant annet i forbindelse med Miljøhovedstadsåret 2019, og videre oppfølging av Osloregionens ordførererklæring av 7. februar 2019 om miljø og klima. For perioden 2021 – 24 er dette definert som et eget innsatsområde for Osloregionen.

Sammen med andre organisasjoner i regionen, har Osloregionen utarbeidet en internasjonal profileringsstrategi som er brukt som modell for en rekke andre byer, regioner og nasjoner internasjonalt. Flere rapporter dokumenterer at Osloregionen har styrket sitt omdømme og sin attraktivitet på en rekke områder siden arbeidet med internasjonal profilering startet i 2015. Osloregionen konkurrerer med blant annet med Københavregionen, Stockholmregionen, Helsinkiregionen og en rekke andre byer og regioner internasjonalt om å tiltrekke seg internasjonalt talent, beholde og tiltrekke utenlandske investorer, kompetent arbeidskraft, besøkende og samarbeidspartnere. I kjølvannet av koronapandemien vil regionens næringsliv møte en tøffere internasjonal konkurranse om å tiltrekke talent og investeringer. Som resten av Norge, har også Osloregionen store utfordringer med hensyn til eksport av varer og tjenester. I forbindelse med omstillingen av regionens økonomi i forbindelse med det grønne skiftet, vil regionens internasjonale attraktivitet og synlighet være av svært stor betydning.

Osloregionens ressursbehov

Osloregionen har en viktig rolle som arena for politisk samarbeid på Østlandet. Osloregionens formelle status og rolle er forsterket gjennom omdanningen til interkommunalt politisk råd. Osloregionen skal bidra til å styrke kommunenes rolle som samfunnsutvikler. Osloregionen er dessuten en viktig arena for læring og utvikling gjennom faglige nettverk for ansatte i medlemskommunene innenfor områdene areal og transport, klima og miljø og næringssamarbeid. De faglige nettverkene er viktige i forankringen av Osloregionens aktiviteter innenfor de ulike innsatsområdene, slik at disse er mest mulig relevant for medlemmene og regionen. Gjennom dette bidrar medlemmene aktivt med kompetanse og arbeidskapasitet inn i alliansens prosjekter.

Osloregionens faste inntektsgrunnlag, medlemskontingenten, har siden 2021 vært kr 2,70 pr innbygger for Osloregionens medlemskommuner. Oslo kommune, som kommune med fylkeskommunale oppgaver, betaler dobbel kontingent. Viken og Innlandet fylkeskommuner sluttet seg ikke til samarbeidsavtalen i forbindelse med omdanningen til interkommunalt politisk råd, men bidrar begge med beløp tilsvarende halv årskontingent i 2021.

Kontingenten for 2021 er fastsatt gjennom vedtak i representantskapet i Osloregionen interkommunalt politisk råd den 28. oktober 2020. Kontingenten, inkludert bidragene fra fylkeskommunene, gir i 2021 Osloregionen et inntektsgrunnlag på 10,083 millioner kroner. Budsjettet for 2021 finansieres av den ordinære kontingenten, samt ubenyttede midler fra tidligere år. Totalt utgjør budsjettet for 2021 ca. 10,9 millioner kroner. I 2020 var det samlede budsjettet på 12,3 millioner kroner.

Budsjettet for 2021 går til finansiering av følgende hovedposter:

- Lønn sekretariat (4 personer – 1 mindre enn i 2020)
- Kontorkostnader, møte- og reisekostnader og kommunikasjon
- Prosjekter og kampanjer (bl.a. utredninger, analyser og profileringsarbeid)

Vurdering av kontingent 2022

I 2020 ble det foretatt endring i kontingentstrukturen som innebar at den todelte modellen med en ordinær kontingent samt et eget frivillig bidrag til det internasjonale profileringsarbeidet ble erstattet av en sats som skal dekke arbeidet innenfor alle Osloregionens arbeidsområder. I 2020 ble virksomheten finansiert med ubenyttede midler fra

tidligere år i tillegg ordinær kontingent. Sammenlignet med 2019, som var det siste året med begge disse bidragene fra medlemmene, innebar kontingenten en viss reduksjon for de av medlemmene som hadde bidratt med tilleggsbidraget til profilering, men en viss økning for de av medlemmene som ikke hadde bidratt til dette.

Da styret behandlet forslag til kontingentsats for 2021 i juni 2020, var det ikke kjent at fylkeskommunene ville gå ut av samarbeidet. Dette var imidlertid kjent på representantskapsmøtet der kontingenten ble vedtatt. Flere av kommunene ga i forkant av representantskapsmøtet uttrykk for at satsen ikke burde økes ut over endringen som ble foreslått på representantskapsmøtet i 2020 for å kompensere for at Viken og Innlandet fylkeskommune ikke ble med videre i samarbeidet.

Selv om fylkeskommunene ikke lenger er med i samarbeidet eller bidrar økonomisk til dette i 2022, mener sekretariat i Osloregionen det ikke er aktuelt å endre kontingenten for 2022 i forhold til det som ble vedtatt i 2020, og mener følgelig at kontingentsatsen skal være uendret i forhold til satsen for 2021.

Dette innebærer en betydelig reduksjon i budsjettet for 2022, med mindre noen aktiviteter kan finansieres på annen måte enn gjennom kontingenten. Det er i budsjettet for 2021 avsatt 1,35 millioner kroner til overføring til 2022. Dette bidrar noe til dempe fallet i tilgjengelige ressurser fra 2021 til 2022.

Etter at Viken og Innlandet fylkeskommuner gikk ut av samarbeidet, er Osloregionen de facto blitt en organisasjon med kun kommunemedlemmer, selv om samarbeidsavtalen åpner for at samarbeidet kan bestå av både kommuner og fylkeskommuner. Oslo kommune har tom. 2021 betalt dobbelt sats, altså både som kommune og fylkeskommune. Med endringen fra 2021, kan det argumenteres for at Oslo kommune kun bidrar med kontingent som primærkommune.

Etter at Tønsberg kommune gikk ut av samarbeidet i Osloregionen fra om med 1.1. 2021, har nabokommunen Færder kommune varslet at de går ut av samarbeidet fra 1.1. 2022. Basert på dette, vil Osloregionen i 2022 bestå av 64 kommuner.

Tabellen under viser kontingentinntektene i 2022 basert på folketall pr. 1. januar 2021 i disse 64 kommunene. Modell 1 viser totale kontingentinntekter dersom Oslo bidrar som fylkeskommune i tillegg til som kommuner. Modell 2 viser kontingent inntekter dersom Oslo kun bidrar som kommune.

	Innbyggere	Modell 1	Modell 2
Alle kommuner	2 223 086	6 002 332	6 002 332
«Fylkestillegg» Oslo	697 010	1 881 927	0
Totalt, kroner		7 884 259	6 002 332

Modell 1 innebærer en reduksjon i kontingentinntekter på ca. 22 prosent sammenlignet med 2021. Modell 2 innebærer en reduksjon på ca. 40 prosent sammenlignet med 2021.

Reduksjonen vil måtte innebære en tilpasning av aktivitetsnivået i Osloregionen interkommunalt politisk råd. De strategiske føringene for Osloregionens arbeid i 2021 – 24 ble utarbeidet mens man ennå la til grunn at fylkeskommunene fortsatt ville delta i samarbeidet. Det kan være behov for å se en gang til på hvilke oppgaver Osloregionen skal arbeide med for å tilpasse til dette til det faktiske økonomiske handlingsrommet.

Det bør også vurderes om det er muligheter for delfinansiering av aktiviteter som likevel er planlagt gjennom deltakelse i europeiske eller nordiske samarbeidsprosjekter, eller gjennom andre offentlige bidrag.

Sekretariatet vil legge fram en egen sak om dette for styret i Osloregionen i tredje kvartal 2021.

Sekretariatets vurdering

Bortfallet av kontingentinntekter innebærer store betydelige endringer i kontingentinntekter. Hvor stor endringen blir, kommer an på om Oslo kommuner vil fortsette å betale som både kommune og fylkeskommune, eller bare som kommune. Basert på signalene fra medlemmene i forbindelse med endring av kontingentmodellen i 2020, mener sekretariatet imidlertid det ikke er aktuelt å endre kontingenten for 2022.

Det er viktig at det skjer en reell prioritering av hva Osloregionen skal gjøre innenfor de økonomiske rammene som samarbeidet har til rådighet. Det er ellers en risiko for at det kan oppstå et gap mellom hva Osloregionen bør gjøre og hva det er økonomisk rom for, noe som vil kunne undergrave organisasjonens omdømme overfor medlemmene. Sekretariatet er derfor opptatt av å engasjere medlemmene og styret i en prosess i forkant av budsjettet for 2022 som klargjør hvilke områder, og hvilke oppgaver innenfor disse, som bør prioriteres. Sekretariatet legger videre til grunn at det kan være behov for ytterligere nedbemanning fra 2022. Som følge av dette vil også organisasjonen miste kompetanse på områder som organisasjonen arbeider med i dag.

Sekretariatet mener at det bør undersøkes om noe aktivitet som gjennomføres i Osloregionen kan delfinansieres gjennom EU-programmer, nordiske programmer eller gjennom andre støtteordninger. En slik måte å finansiere arbeidet, vil imidlertid kunne bety at det går med en del tid til å utvikle søknader og bygge partnerskap med andre organisasjoner, samt rapportering. Slike ordninger vil imidlertid ikke kunne veie opp før reduksjonene i kontingentinntekter på kort sikt. En prinsippvurdering rundt dette bør være en del av prosessen høsten 2022.

En slik prosess med vurdering av prioriterte oppgaver, utredning av mulige alternative finansieringsformer samt Osloregionens rolle overfor medlemmene, bør for øvrig ses i sammenheng med arbeidet med å se på organiseringen av samarbeidet i Osloregionen, og Osloregionen interkommunale politiske råds i forhold til dette.

Behandling i administrativ koordineringsgruppe

Saken ble behandlet i administrativ koordineringsgruppe den 23. mars 2021. Koordineringsgruppen sluttet seg til forslaget til sak.